

Г. П. Півторак

Лойко Олег Антонович

ЛОЙКО Олег Антонович (Лойка Алег Антонавіч; 01. 05. 1931, м. Слонім, нині Гроднен. обл., Білорусь – 19. 11. 2008, там само) – білоруський письменник, літературознавець, перекладач. Доктор філологічних наук (1969), професор (1971), член-кореспондент АН Білорусі (1989). Державна премія Білоруської РСР (1990). Член СП СРСР (1960). Закін. Білорус. університет (Мінськ, 1953). Працював у ньому 1956–2004: завідувач кафедри білорус. літ-ри (1985–2000), водночас декан (1990–96). Кер. університет. об'єдн. «Узлёт» (1964–89). Дебютував віршами 1943 у «Баранавіцкай газеце». У багатьох поезіях – роздуми над склад. проблемами сучасності, тонкий ліризм, глибока віра в людину, щирість почуттів, інтелектуалізм, філос. роздуми, зв'язок із нар. творчістю. Автор зб. «На юначым шляху» (1959), «Задуменныя пералескі» (1961), «Дарогі і летуценні» (1963), «Блакiтнае азерца: Вершы і паэмы» (1965), «Каб не плакалі кані» (1967), «Дзівасіл» (1969), «Калі ў дарозе ты...: Выбранае» (1971), «Шчырасць» (1973), «Пачуцці: Ввершы і паэма», «Расколдованное Полесье» (обидві – 1976), «Лінія жыцця» (1978), «Скрыжалі: Выбранае» (1981), «Няроўныя даты» (1983), «Грайна» (1986), «Пралескі ў акапах» (1987), «Балады вайны і міру» (1988), «Талая вясна: Вершы і паэмы» (1990; усі – Мінськ). Для дітей написав поет. зб. «Як Тоня рэха шукала» (1962), «Карагод дзівосных прыгод» (1966), «Каля млына» (1972), «Дзе хто начуе?» (1977), «Пра дзедзю Аяяй і бабку Оёй» (1984), «Кніжка Надзейкі» (1987; усі – Мінськ), «Дрэва жыцця: Книга аднаго лёсу» (Слонім, 2004). Вивчав історію білорус. літ-ри, закономірності розвитку нац. лірики і поеми, теорію сучас. поезії, проблеми реалізму і романтизму; творчість М. Богдановича, А. Міцкевича, Якуба Коласа; білорус.-укр., білорус.-польс. літ. зв'язки. Підготував монографії «Адам Міцкевіч і беларуская літаратура» (1959), «“Новая зямля” Якуба Коласа: Вытокі, веліч, характэро» (1961), «Максім Багдановіч» (1966),

«Беларуская паэзія пачатку ХХ стагоддзя» (1972), «Гісторыя беларускай літаратуры. Дакастрычніцкі перыяд» (ч. 1–2, 1977–80; 1989), «Паэзія і час» (1981; усі – Мінськ), «Янка Купала» (Москва, 1982; аудіокніжка – Мінськ, 2010), «Як агонь, як вада...: Раман-эсэ пра Янку Купалу» (Мінськ, 1984; 2000), «Скорина» (Москва, 1989), «Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае: Раман-эсэ» (1990; Державна прэмія Білоруськоі РСР, 1990), падручніка «Старабеларуская літаратура» (2001), навч. посібніка «Раўнакутны трохвугольнік, або Ад Палямона да Максіма Танка» (2003), «Займальная літаратура» (2009; усі – Мінськ). 1990 за сцэнарыём Л. знято д/ф «Максім Багдановіч. Апокрыф». Переклав білорус. моваю з франц. зб. «У месяцавым ззянні» (1974) П. Верлена, з нім. – «Спатканне і ростань» (1981) Й.-В. Гете, «Улада песняспеву» (1997) Ф. Шіллера, окремі творы рос., укр. (зокрема П. Тичіні, Є. Плужніка), польс. та ін. поетів. Переклав та укладав двотомну анталогію польс. поезіі 20 ст. «Напярэімы: ад Буга да Варты» (Мінск, 2003). Украіні прысвяціў поезіі «Паэма Церасвянскай даліны», «Львоўскія элегіі», «Пахаванне Улазіслава Казака», «Караткевіч у Кіеўе», «Каламыйкі», «Караімы пакідаюць Чуфут-Кале» та ін. Деякі творы Л. переклалі Р. Лубкiвський, П. Скунець, В. Лучук, Л. Череватенко, С. Литвін, В. Моруга, М. Львовіч та ін.

Основні творы

Збор твораў. Мінск, 1992. Т. 1–2; укр. перекл. – [Вірші] // Калинові мосты. К., 1969; [Вірші] // Білорус. рад. поезія: Анталогія. К., 1971. Т. 2.

Рекомендована літаратура

1. Козіч В. В. Алег Антонавіч Лойка (Да 70-годдзя з дня нараджэння) // Весці НАН Беларусі. Серыя гуманітар. навук. 2001. № 2;
2. Рагойша В. П. Алег Антонавіч Лойка (Да 75-годдзя з дня нараджэння) // Там само. 2006. № 2;
3. Саламевіч Я. Слова про любімага сябра // Маладосць. 2009. № 12;
4. Шапран С. Рамантык вялікай Радзімы // Роднае слова. 2011. № 4;
5. Рагойша В. Колькі галінак з дрэва яго жыцця // Польша. 2011. № 5.

Бібліографічний опис:

Лойко Олег Антонович / Г. П. Півторак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56304>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).